

HOOFDSTUK XX

Koning Sargon

VERS 1

1. In het jaar, toen Tartan naar Asdod kwam, als hem Sargon, de koning van Assyrië, gezonden had, toen hij krijg voerde tegen Asdod, en het innam;

Van den Assyrischen Koning Sargon schreef J. D. Michaelis in het jaar 1775 nog dit: „De groote onkunde van de Assyrische geschiedenis, in welke wij ons buiten onze schuld bevinden, is oorzaak dat wij dezen koning niet kennen.” Sommigen hielden hem destijds voor denzelfde als Salmanezer, anderen voor denzelfde als Sanherib, terwijl vele hooge critici loochenden, dat er ooit een Sargon geleefd had. Doch God heeft door de steenen te laten spreken dit ongeloof beschaamd en deze onkunde weggenomen. Thans weten we dat hij een van de machtigste en krijgshaftigste Assyrische koningen geweest is vanaf 722, het jaar waarop Samaria viel, tot 705 voor Christus. Hij was de troonoverweldiger en opvolger van Salmanezer IV en vader van den machtigen Sanherib, wiens leger zoo jammerlijk omkwam voor de poorten van Jeruzalem. Sargon beteekent de van God aangestelde, de wettige koning, een naam die kennelijk zijn troon-usurpatie moest dekken en goedpraten. Er zijn van dezen Sargon uitvoerige inscripties gevonden, vertaald en gepubliceerd.

Het was Tartan of Sargon niet zoozeer te doen om Asdod maar om den toenmaals machtigen Egyptisch-Ethiopischen Koning Sua te verpletteren. Asdod, eene grensstad der Filistijnen was de sleutel tot de verovering van Egypte. In die dagen was er eene sterke Egyptische partij in Jeruzalem, die eene nauwe aaneensluiting aan Egypte beoogde ten einde zich te kunnen ontslaan van de schatplichtigheid aan Assur, waartoe Juda onder Koning Achaz was vervallen. Het is dit dwaas vertrouwen, dat door Jesaja telkens weer en ook hier geteekend wordt in een eigenaardige symbolische handeling, ten doel hebbende om den indruk des te dieper te maken.

Jesaja Naakt en Barrevoets Gaande

VERZEN 2 TOT 6

2. Ter zelve tijd sprak de HEERE, door de dienst van Jesaja, den zoon van Amoz, zeggende: Ga heen, en ontbind den zak van uwe lenden, en doe uwe schoenen van uwe voeten. En hij deed alzoo, gaande naakt en barrevoets.

3. Toen zeide de HEERE: Gelijk als Mijn knecht Jesaja naakt en barrevoets wandelt, drie jaren, tot een teeken en wonder over Egypte en over Moorenland;

4. Alzoo zal de koning van Assyrië voortdrijven de gevangenen der Egyptenaren, en de Mooren, die weggevoerd zullen worden, jongen en ouden, naakt en barrevoets, en met bloote billen, den Egyptenaren tot schaamte.

5. En zij zullen verschrikken en beschaamd zijn van de Mooren, op dewelke zij zagen, en van de Egyptenaars, hunnen roem.

6. En de inwoners van dit eiland zullen te dien dage zeggen: Ziet, alzoo is het gegaan dien, op welken wij zagen, werwaarts wij henenvloden om hulp, om gered te worden van het aangezicht des konings van Assyrië; hoe zullen wij dan ontkomen?

In de dagen van Jesaja hadden de twee grootmachten, Assyrië en Egypte, het op elkanders ondergang gemunt. Assyrië stond omstreeks dezen tijd op het toppunt van hare macht en grootheid. De rijken van Syrië en Efraïm had men veroverd en hierdoor was het geschikte oogenblik aangebroken om Egypte den genadeslag toe te brengen. Zoo zond dan de koning van Assyrië Tartan in 't veld, denzelfden generaal, dien Sanherib gebruikte hij het beleg van Jeruzalem. Daar Koning Hiskia reeds geruimen tijd geleden de gehoorzaamheid aan Assyrië had opgezegd, was dit begrijpelijkerwijs een vreesaanjagende veldtocht voor Juda. Het Noordelijk rijk was reeds door Assyrië's wapenmacht verpletterd, het eens machtige Syrië nedergestooten, het Asdod der Filistijnen werd reeds belegerd, was er nu dan geen reden om voor een inval van dien machtigen vijand te vreezen? Wat moest men nu doen? Wat anders dan op Jehova te leunen, Die nooit Zijn volk begeeft of verlaat? Maar, neen, dit doet de zondaar, ook de bekeerde zondaar niet zoo licht. Altoos is er die booze neiging om op het vleesch in een of anderen vorm te steunen. En zoo waren er in dit hachelijke tijdsgewricht velen in Juda, die op het vleesch van Egypte's paarden en ruiteren hun betrouwen gingen stellen. Dezelfde lieden, die vroeger op Assyrië's macht betrouwden, gingen thans hunne verwachting stellen in Egypte's wapenmacht, doch ook dit zou weder een gebroken rietstaf blijken, die de hand doorboorde. God wil dat Zijn volk steeds steunt op den gulden staf Zijner beloften; alle andere doorboren de hand.

Om dit onder deze omstandigheden Juda onuitwischbaar in de ziel te prenten, moet Jesaja deze symbolische handeling verrichten, hij wordt van God gelast om naakt en barrevoets te gaan. Naakt wil blijkens het verband en in den stijl der Schrift zeggen, ontdaan van het oppergewaad. En de sandalen moesten ook van de voeten.

Dit was een wonderlijk bevel, niet waar! Doch de profeet murmureerde niet tegen God, maar gehoorzaamde zijn Zender onmiddellijk. De Heere was voor hem de Pottenbakker en hij de klei, de Heere de houthakker en hij de bijl. Maar wat is nu de beteekenis van deze vreemde handelwijze van den profeet, zoo vraagt misschien onze lezer. De Heere zegt het ons zelf in de verzen 3 en 4. Jesaja was hierin een teeken en voorbeduiding. Gelijk als hij naakt en op bloote voeten, d. i. in slavenkleeding, omging met zijn volk, alzoo zouden de Egyptenaars en de Mooren, op wier macht Juda steunde, straks door de Assyriërs worden weggevoerd. De profeet moest dus in zijn eigen persoon de lotgevallen der genoemde volken afbeelden. Voor drie jaren

lang moest hij zulk een teeken zijn. Sommigen vatten dit aldus op dat deze zinnebeeldige en voorbeduidende handelwijze na drie jaren tot vervulling zou komen of ook wel dat de vervulling zelve drie jaren lang zou duren, doch de eenvoudigste verklaring is dat de profeet voor een tijd van drie jaren in dit slavengewaad voor het volk verschenen is. Wanneer de Egyptisch-gezinde partij in Juda den profeet zag wandelen door Jeruzalems straten, dan konden zij aan hem zien, hoe het zou gaan met de goden, waarop zij thans vertrouwden. Assur's machtig vorst zou de Egyptenaars en de Mooren (de hulptroepen van Egypte?) straks als slaven schandelijk ontbloot en ontschoeid wegvoeren naar het land des overwinnaars. Het eigenlijk oogmerk van deze symbolische handelwijze wordt aangegeven in de verzen 5 en 6. Met name Juda, die hare hope stelde op de wapenen van Egypte, wordt hierdoor vermaand om niet op dit machtig volk, maar alleen op Jehova zich te verlaten. O, dat Juda zich toch waarschuwen late, anders zal dra de dag aanbreken, waarop ze bij het zien der gevangen Egyptenaars tot hare eigen schande zal moeten uitroepen, met een aanklagend geweten: „Ziet, alzoo is het gegaan dien, op welchen wij zagen, werwaart wij henenvloeden om hulp, om gered te worden van het aangezicht des konings van Assyrië, hoe zullen wij dan ontkomen?” Ook thans hoort men het „Welzalig hij die al zijn kracht en hulp alleen van U verwacht,” vaker zingen dan volbrengen. O God, leer Gij ons dit maar meer!